

Informatienota

Onderwerp: Stand van Zaken Activiteitenprogramma Duurzame Stedelijke Vernieuwing

BBV nr: 2016/546994

1. Inleiding

Vanaf het moment dat de rijksoverheid te kennen gaf te stoppen met het investeringsbudget stedelijke vernieuwing (ISV) heeft het Haarlemse gemeentebestuur zich ingezet om een gepast vervolg aan de stedelijke vernieuwing te geven. Een inzet gericht op het stimuleren van andere partijen om te investeren in de stad. Vanaf 2016 heeft de raad daarvoor middelen voor Duurzame Stedelijke Vernieuwing (DSV) beschikbaar gesteld. In het voorjaar van 2016 is het activiteitenprogramma DSV (2016/47231) van start gegaan. Bij de aanbidding hiervan aan de commissie en raad heeft het college inzicht gegeven in alle voorstellen die zijn opgenomen, in de loop van het jaar is het activiteitenprogramma verder gegroeid. Wethouder Joyce Langenacker heeft bij behandeling toegezegd de raad in de loop van dit jaar te informeren over de voortgang.

2. Kernboodschap

Haarlem werkt op dit moment zo'n acht maanden met het activiteitenprogramma. Nu al kan gesproken worden van een geslaagde opzet. We werken samen met partners en bewoners in de stad. De activiteiten zijn van uitlopende aard. Het openbaar groen wordt aangepakt, maar ook activiteiten met een innovatief karakter zijn in uitvoering, zoals het bevorderen van sociaal maatschappelijk ondernemen en het stimuleren van het verduurzamen van het woningbestand. Door de samenwerking te zoeken probeert de gemeente Haarlem de overheidsparticipatie te versterken.

3. Consequenties

Stimulerend karakter van het activiteitenprogramma

De kern van de Duurzame stedelijke vernieuwing in Haarlem ligt bij de fysieke verbetering van de leefomgeving, openbare ruimte en de woningvoorraad. Steeds meer wordt daarbij de verbinding gezocht met het sociaal- economisch terrein. Prioriteit ligt bij de kwetsbare groepen en wijken. De meerwaarde van DSV ligt in het stimulerend karakter. Stedelijke vernieuwing om initiatieven en investeringen van derden te ontlokken en voorstellen op dat punt mogelijk te maken, veelal door cofinanciering. Daarbij zoeken we op allerlei terreinen de samenwerking: overheidsparticipatie zoals dit is bedoeld. Dat betekent dat het activiteitenprogramma niet star is maar juist dynamisch. Activiteiten kunnen het hele jaar worden ingevoegd. Alle activiteiten zijn kansrijk. Het programma is inmiddels gegroeid tot 19 activiteiten.

Activiteiten, voortvloeiend uit initiatieven

Ideeën, initiatieven die aansluiten bij de eigen gemeentelijke doelstellingen, waarbij bij de invulling en uitvoering een grote rol wordt gegeven aan de initiatiefnemers hebben een belangrijke plaats gekregen binnen het programma. Steenbreek, via Platform Haarlem Groener, is daarvan een voorbeeld. Binnen deze categorie valt ook het stimuleren van de circulaire economie, waarbij samen met partners uit de stad uitvoeringsprojecten worden voorbereid. In het verlengde hiervan geeft het DSV ruimte om de samenwerking met maatschappelijk betrokken ondernemers te vergroten. Met de Social Impact Factory (SIF) is een kanskaart opgesteld. Dit leidt tot de uitwerking van een impact-challenge met als onderwerp het terugbrengen van de schuldenproblematiek bij jongeren. De adoptie van het Boterplein (Haarlem west) is een initiatief van bewoners vanuit de wijk. De initiatiefnemers uit de wijk de Kamp hebben voor de realisering van de Dakkas op de parkeergarage een businessplan, met verdienmodel opgesteld. Tenslotte past het raadsinitiatief om een pilot te draaien met het instrument loting uitstekend in de bedoeling van DSV.

Activiteiten die buiten met binnen verbinden

Hoewel iedere opgenomen activiteit dit kenmerk in zich draagt, springen er op dit punt in het programma twee activiteiten bovenuit. Dat zijn de activiteiten langer zelfstandig wonen en opgewekte woning club. Beiden zijn voorbeelden van beleidsvoornemens van de gemeente met een inbreng van de partijen en bewoners die het direct aangaat.

Duurzame Stedelijke Vernieuwing staat ook in het teken van innovatie.

Haarlem blijft zich inspannen om een nieuw perspectief te bieden aan de Stedelijke vernieuwing. Een belangrijke uitdaging is om nieuwe financiële instrumenten en werkwijzen te ontdekken. Daar werken op diverse manieren aan. Daar is ook de hulp van buiten voor nodig. Zo is met universiteit Nyenrode een verkenning uitgevoerd naar de betekenis van overheidsparticipatie in de praktijk van de medewerking aan initiatieven. Seats2Meet creëert een mixed zone waar de Haarlemse ambtenaren samen met ondernemers werken aan het benoemen van de opgaven waar we gezamenlijk voor staan. Het instrument waardecreatie helpt partijen inzicht te krijgen in de toekomstige baten in de fase van ideevorming. De pilot Waardecreatie richt zich op het vergroenen van de stad ('waarde van groen'), mogelijk in combinatie met het verduurzamen van het woningbezit. De buurtagenda kan mogelijk een belangrijke opstap zijn bij de uitwerking van het idee van de buurtbegroting. Deze categorie van activiteiten heeft vaak een experimenteel karakter, waarbij de uitkomsten onzeker zijn.

Eigen activiteiten uitvoeren in co creatie

Deze categorie van activiteiten liggen in het verlengde van de vertrouwde aanpak van de stedelijk vernieuwing maar dan wel meer vanuit het idee om optimaal rendement te halen uit de (financiële) samenwerking met de partners. Zo is een begin gemaakt met de ontwikkeling van het Middengebied Schalkwijk. Ook de vernieuwing van de openbare ruimte rond onderwijsvoorzieningen, volgens het concept van 'Mevrouw Meijer', onderstrepen de vernieuwende aanpak die DSV mede mogelijk maakt.

De mogelijkheden van DSV

Wij merken dat het bestaan van het DSV steeds beter bekend wordt. Regelmatig komen nieuwe voorstellen in beeld. Voor de ideeën van buiten zullen, op het moment dat de aan DSV gerelateerde stimuleringslening (een revolverend fonds) begin 2017 operationeel is, de mogelijkheden groeien. De werkwijze Bestuur op Maat vormt een prima platform waar initiatiefnemers met hun voorstellen terecht kunnen, die eventueel via DSV tot uitvoer kunnen komen.

De te verwachte bestedingen

Naar verwachting zal in 2016 ongeveer de helft van de beschikbare middelen worden uitgeven (zie bijlage 1; Activiteitenprogramma Duurzame Stedelijke Vernieuwing (2016/547135)). Niet uitgegeven middelen gaan naar de Bestemmingsreserve DSV. Verplichtingen van sommige activiteiten lopen door naar 2017 en leiden tot een onderbesteding in 2016. Dit is gemeld (december-rapportage) en verwerkt in de kolom 'nodig in 2016' zoals opgenomen in het overzicht. Voor nog niet afgeronde activiteiten worden middelen voor 2017 gereserveerd. Daarnaast kennen enkele projecten opvolgende acties, bijvoorbeeld de aanpak van de openbare ruimte in Schalkwijk.

4. Vervolg

Gewerkt wordt aan het verbeteren van de communicatie, bijvoorbeeld door het opzetten van een Informatie en Participatie Platform (IPP) en het stroomlijnen van de processen (Bestuur op Maat). De huidige werkwijze van het activiteitenprogramma wordt voortgezet en sterker gecommuniceerd met de stad. De verwachting is dat de bewoners en ondernemers steeds beter de weg gaan vinden binnen de diverse mogelijkheden die de gemeente biedt.

5. Bijlagen

Bijlage 1; Stand van zaken Activiteitenprogramma DSV (stand per 23 november 2016)

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester